

Jornada "Com Millorar la Qualitat Democràtica en l'àmbit de la salut i el sistema sanitari"

4 de maig de 2010

Resum de la Jornada

Es varen inscriure 108 persones, assistents a la Jornada 80, tant professionals de la salut com entitats i ciutadans relacionats.

Documentació distribuïda:

Quadern CAPS sobre participació,
Resum Llibre Verd de Qualitat democràtica de la Direcció general de Participació Ciutadana de la Generalitat de Catalunya, i

les intervencions de Pep Martí i L'Olga Fernández Quiroga del CAPS, de l'associació APQUIRA (Associació de persones afectades per productes Químics i Radiacions), de la Marta Solé .Unitat d'Atenció al ciutadà del Hospital Unversitari de la Vall d'Hebron i el tex de l'Angels Martinez de Dempeus sobre "La millora de la qualitat democràtica"

Comunicacions:

*Marc. Rius.. Director General de Participació Ciutadana de la Generalitat de Catalunya:.. *Interès i objectius de la Direcció General de Participació*

*Fernando Pindado. Subdirector general de Participació en l'Àmbit Local: Iniciativa del Llibre Verd de la qualitat democràtica en els sistemes públics.

*Josep Martí Valls de la Junta del CAPS :*La participació per millorar la salut i el sistema sanitari. L'acció ciutadana i dels professionals*

*Francesca Zapater. FOCAP (Forum d'Atenció primària). *La participació i les necessitats dels professionals de la salut*

*Olga Fernández Quiroga. GPS del CAPS. La participació en els Consells de Salut

Altres experiències de ciutadans, usuaris i professionals:

Associacions d'afectats/des: Mari Carmen Gómez de Bonilla de l'associació APQUIRA

El treball de salut comunitària: Rosario Jimenez CAP Vallcarca-Sant Gervasi
Mes autonomia en els CAPs de l'ICS. Jaume Benavent, ICS (Institut Català de la Salut)

Els serveis d'atenció als ciutadans en els hospitals: Marta Solé. HUVH

La Web d'opinió dels ciutadans. Olga Fernandez. E-Criterium

Es va donar la paraula als assistents a la fila 0 que varen aportar les seves opinions, experiències i propostes:

Isabel Ribas.... Ajuntament de Barcelona

Toni Barbera. Dempeus per la Salut Pública

Roger Bernat. ACDSP (Associació Catalana en defensa de la Salut Pública)
Carme Valls. CAPS Griselda Martin. UGT Toni Tuà. CCOO

Després d'un ampli Debat molt participatiu podem resumir:

1. Formes i nivells de millora de la qualitat democràtica i la participació

Hi ha diverses formes i nivells d'actuació, totes amb l'objectiu, de millorar la qualitat democràtica.

- La utilització responsable dels Serveis d'atenció al ciutadà
- Voluntariat en salut en les seves diverses formes
- Formar part d'Associacions d'afectats, de pacients, etc
- Participar en Plans comunitaris
- Participar en Òrgans establerts: Consells, comissions
- Iniciatives ciutadanes al Parlament, al municipi, al Departament
- Consultes per temes concrets, referèndums, etc

2. Consens sobre les condicions mínimes de funcionament

- Voluntat política, responsabilitat i implicació ciutadana i dels professionals
- Transparència: en els objectius, en les regles del joc, en el funcionament, en les competències, en la informació de dades.
- Devolució de la informació: de les propostes aprovades o rebutjades. Sense aquest aspecte la participació serà fallida.
- Seguiment dels acords i avaluació de la seva implantació
- Millora de la salut col·lectiva i del sistema de salut. Com a objectiu principal.
- Col·laboració. Diàleg. Debat. Deliberació. Acceptació de la dissensió. Compartir decisions
- Informació adequada i accessible en cada nivell
- Reconeixement social del treball

3. Objectius

- Crear **coneixement** col·lectiu per la gestió dels serveis
- Reforçar la democràcia
- Educació continua en la cultura democràtica **pera a les institucions, entitats i ciutadania**
- Implicació **social** de tots els subjectes de participació
- Cohesió **social**
- Responsabilització **de cada subjecte de participació en la part que li pertoqui.**

4. Condicions

- Que tots els subjecte de participació s'ho creguin

- Que la participació es doni tant pels temes de qualitat i control dels serveis com per les polítiques sanitàries (pressupostos, noves prestacions, nous equipaments, noves formes de gestió i organització, etc)
- Que aquests temes siguin tractats en els Consells abans de ser aprovats per l'administració i les aportacions tinguin un retorn raonat.
- Abans de crear noves entitat de participació s'ha de fer que funcionin les que ja existeixen
- Que hi hagi una política col·laborativa i participativa inter-administració. No cal començar de zero
- Les institucions han de posar tots els mecanismes necessaris per facilitar la participació
- Debat social sobre la sanitat, les seves prestacions, a quins nivells s'han de donar, etc
- Plans directors sanitaris amb debat social i participació dels professionals (també de nivell de l'atenció primària)
- Pla intern de millora democràtica del Departament de salut
- Decisions compartides amb els pacients i professionals. Fomentar l'Autonomia del ciutadà i la seva responsabilitat en la salut
- Millora en la distribució de recursos entre nivells.
- Es considera que per que uns Consells de Salut siguin més efectius hi haurien d'estar, junt amb l'administració i els ciutadans, els proveïdors de serveis del territori determinat

5. Opinions i frases de la jornada

- El lucre no és un concepte saludable en salut
- La fragmentació en l'organització sanitària, dificulta la participació
- Bons professionals, bona medicina
- La Sanitat funciona gràcies als usuaris/ies i als professionals
- La participació exigeix transparència, intel·ligibilitat i devolució de la informació
- Si no es pot decidir, la participació en els òrgans reglamentats, no funciona
- De vegades sembla que les institucions funcionin com un mur de contenció per a la participació
- Les institucions han de respondre sempre
Els òrgans de participació han de ser participatius i amb funcionament horitzontal
- No tenim Governança Democràtica
- Hi ha gestors institucionals que veuen la participació com una cessió del seu poder polític
- Hi ha mecanismes de control però funcionen?
Qui controla els controladors?
- La participació com a manera de millorar la qualitat del servei i la política
Quan les institucions penalitzen la dissidència i estan a la defensiva és una pèrdua de la qualitat democràtica

- Hi ha una deriva cap al impuls i dotació de recursos per a la biomedicina hospitalària en detriment de l'atenció primària
- En salut, ningú té el coneixement complet
- S'envien molts missatges culpabilitzadors a la població
- Un tumor és molt present en el sistema, però queda diluïda la persona que el pateix.
- Les administracions no ho poden fer tot
- La participació és una part d'un tot. Amb ella tots guanyem o tots perdem
En salut els indicadors de resultats són referències, no haurien de ser determinants
- Protagonisme en la participació en salut, vol dir que tens dret a decidir.
- Voldria un sou digne per als professionals i no incentius. Els incentius són per dedicar als pacients.
- En l'únic consell de participació decisor, el del Servei Català de la Salut, estan proveïdors i sindicats, no ciutadania
- L'atenció primària ha de ser accessible i propera
- Cal fer rendició de comptes, perquè s'utilitzen recursos públics
- Els professionals més satisfets, a més del sou, són els que tenen bones condicions de treball.
- Una queixa té valor perquè és susceptible de ser resposta
- Hem de pensar que tots anem en el mateix vaixell
En salut l'eficàcia es pren com a eficiència econòmica.
- El paradigma de la lliure competència en proveïdors de salut, dificulta el control democràtic.
- Són més útils els Consells de Salut on també participen els proveïdors.
- Les administracions que consideren la participació ciutadana com una col·laboració, prenen decisions compartides i potencien la responsabilitat de tota la societat.